

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“. Upravníštvo naj se blagovoljio pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 25. januarja.

Ne da se tajiti, da je Lienbacher s svojim govorom če ne prerezal vez z avtonomistično stranko, saj izrekel taka načela, ki smo jih dozdej le slišali iz ust nemških centralistov. Kajti kdor pravi, da je „Staat“ (država) neka oseba, ki ima svoj jezik, ki je zrastel s to državo, ta se postavi na tisto liberalno-nemško stališče, proti kateremu se je ravno Lienbacher s svojimi dozdanjimi tovariši na desni toliko let branil, in ta pozabi, da država ni neka abstraktna oseba, ampak da jo delajo dežele in narodi; narodi pak govore vsak svoj jezik in ne „Staats-sprache“. Definicija, da je „Staats-sprache“ = „Sprache des Staates“ je tako naivna, da je mogla le vzbujati občni smeh. Obžalovati pa mora vsak, komur je za obstanek sedanje večine, da se je tak odlični in uplivni mož svojim dosedanjem tovarišem nasproti postavil. Po Lienbacherjevem mnenju ima vlada pravico, k členu 19. izvrševalne naredbe izdajati in upa, da se po tem potu narodnim potrebam ustreza. Ako pa bi trebalo zakona, potem se taki zakoni ne morejo prepuščati deželnim zborom, v katerih bi manjine bile v vedni nevarnosti, da se majorizirajo, temveč spada v delokrog državnega zbora, sklepati izvršilni zakon k 19. členu.

Groholski v jako mirnem in stvarnem govoru razpravlja razloge, zakaj da ne more glasovati za Wurmbrandov predlog. Pomen drž. jezika ni nikjer definiran. Govornik neče polemizovati, a hoče samo razjasniti svoje stališče. Predloženi predlog zahteva, da se upelje izpeljavni zakon k § 19 osn. drž. zak. To pa ne spada v kompetenco državnega zbora po § 11 osn. drž. zakonov, ki določuje, da izpeljava osn. drž. zak. pripada samo takrat drž. zastopstvu, kadar se to odločno zahteva. Iz poročila manjšine se pa razvidi, da tu ne gre toliko za varstvo deželnih jezikov, kakor za nemški državni jezik. Govornik pravi, da ni vedel kaj pomenja državni jezik, ko se je predložil ta predlog. Tega izraza tudi ni našel v delih najslavnejših pisateljev državnih znanostij. Nadejal se je, da izve vsaj v odseku, kak pomen predpisujejo predlagatelji temu jeziku, pa tudi tam ni zvedel tega, tedaj je moral z indukcijami ustvarjati in uganjevati si pojem o državnem jeziku.

Jezik, ki se v državi govori se tu ni mogel misliti, ker pri nas se ne ujemata pojma država in dežela. Jezik, v katerim govori država, tudi ne more biti. Država govori na zvonaj in na znotraj. Na zvonaj pa ne govori avstrijska država, ampak avstro-ogerska monarhija. Pa tudi jezik, ki ga govori država na znotraj, ne more biti, kajti pri nas se vsaka rzsodba objavi v imenu cesarja, tedaj v vsakej rzsodbi govori država. Da bi pa vse rzsodbe morale biti nemške, se saj ne bo zahtevalo, to bi bilo proti tradicijam avstrijske države. O južnih deželah je že dolgo sodnijski jezik laški, v Galiciji je pa bil do 1848. leta latinski, potem pa le malo časa nemški. Ker ne ve, kaj pomenja pojem državni jezik, pravi gospod govornik, tudi zanj glasovati ne more. Beseda državni jezik ni niti v znanosti, niti v navadni rabi določena.

Da je na Ogerskem madjarščina priznana za državni jezik, nikakor ne opravičuje, da bi se to pri nas slepo posnemalo. Če so Ogri to določbo vsprejeli v zakon je to samo znamenje, da ta pojem na Ogerskem ni bil dvomljiv. Ogri gotovo tega neso sklenili v nemškem jeziku, a v madjarščini, tedaj se ne ve ali je prestava po pomenu prava, ko bi že tudi po besedah bila. Sicer pa mora vsak storiti, kar je primerno njegovim razmeram.

Kaj ko bi se razumel pod pojmom državni jezik, jezik uradov, pa prinas so uradni jezik dozdej določevali ministerstva, in mislim, da bi ne bilo dobro, da bi se narodom tako drag zaklad prepustil svojevolji parlamentarnih večin. Gotovo je bolj varovan v rokah vladarja, ki vse narode jednako ljubi.

Govornik se zavaruje proti temu, da bi nespodobno vlekkel posvečeno osebo vladarja v debato. On govori v smislu drž. osn. zakona. Pri nas hvala Bogu ne velja francosko pravilo: „Le roi régné, mais ne gouverne pas“. Pri nas vlada cesar po odgovornih ministrih. Pri nas vlada ne more nič storiti brez cesarjeve volje. To pa ne velja o postavnih določilih, dasi jih mora sankcionirati cesar. Pa morali bi zatajiti parlamentarizem, ko bi trdili, da sklepi zastopstev nemale nikakega vpliva na krono. Razložek je tako velik, da ravno v tem razložku vidijo avstrijski narodi možnost rabe njih jezika v uradih. Govornik se čudi, da predlagatelji

hočejo rabo nemškega jezika prepustiti negotovim parlamentnim sklepom.

Res se zahteva v vseh deželah upeljava deželnih jezikov v nekaterih zadevah, pa nikdar ne tam, kjer bi utegnulo škodovati to državnej jedinosti. Ker se nemški jezik povsod tam rabi, kjer zahteva državna jedinost, in se nikdo ne protivi temu, in ker o izpeljavi §. 19. osnovnih državnih zakonov državni zbor ni kompetenten, tedaj predlaga govornik sledečo resolucijo:

„Visoka zbornica naj sklene: Z ozirom na to, da spada sklepanje postave o izpeljavi določeb §. 19. državnih osnovnih postav po §. 11 v kompetenco državnega zbora; ker se na dalje brez ozira na kompetenco, iz poročila odsekovega razvidi, da se veljava nemškega jezika v delokrogu skupnih interesov, v javnem življenju, kakor v državnej upravi, kolikor to zahteva jedinstvo države, od nobene strani ne oporeka in je po državno-pravnem združenju kraljestev in dežel, po skupnosti interesov narodov cele države in prostovoljnem priznanju in rabi že dovolj zagotovljena, tedaj naj zbornica preide s predlogom grofa Wurmbranda in tovarišev na dnevnired.“

Predlog Groholskega je bil podpiran od cele desnice, le Lienbacher in nekaj kmetskih poslancev se ni vzdignilo. Potem se je seja sklenila.

Danes se nadaljuje debata. Prvi govornik je g. profesor Beer. On pravi, da že Marija Terezija in cesar Jožef sta nemški jezik za državnega spoznala. Polemizuje proti grofu Hohenwartu, kateremu očita, da mu v resnici ni mar za sporazumljenje in spravo mej narodi, ker bi se potem stranke ločile po drugih načelih in bi njegova konservativna ne imela večine. Iz zgodovine skuša dokazati, da je nemški jezik v Avstriji že od nekdanj državní. Pri tem omenja tudi Slovencev, katerih slovstvo se je še le v poslednjih desetletjih začelo razvijati in katerih jezik tedaj ni mogel biti uradni. On trdi, da Nemci nobenemu narodu ne branijo, da si razvija svojo narodnost, a na škodo državne celote se to ne sme zgoditi. Narodnostno vprašanje se ne more rešiti po vladnih naredbah, ampak le zakonitim po-

LISTEK.

Časnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Najboljše podlistke je o svojem času priobčeval „Naprejš“, toli uzorni časopis slovenski. Pa njegov urednik je imel tudi vse lastnosti in spretnosti za tako drobne listke. Znano je, da duhoviti in gibčni Francozi že od nekdanj spisujejo najlepše podlistke. Pisatelj pozna brezštevila francoskih podlistkov, pozna pa tudi podlistke v drugih evropskih jezikih pisane — in najbrže nikdo izmej sedanjih Slovencev ne čita po predmetu in jeziku toli različnih podlistkov, kot pisatelj teh vrstic — a očitno mora izreči, da se Levstikovi podlistki v „Naprejši“ lahko merijo z najlepšimi francoskimi. Najbolj suhoparno reč je vedel rezki Levstik duhovito razpravljati in opisovati. Čitatelj naj pregleda posamične številke rečenega časopisa. Naletel bode na podlistke, ki razkrivajo vse slabosti, neumnosti in sleparije tedanjega redarskega uradnika. Jaz pred vsem občudujem pisateljevo spretnost, ki je znal vse stvari,

tudi najbolj kočljive, zavijati tako gladko, da ga tedanja razupita nemčurska vlada ni mogla nikakor pestiti. In vender segale so Levstikove besede tako v živo, da je celo tedanja brezozirna nemška vlada prestavila razup redarskega uradnika V . . . tje v bogati Trst, kjer sedaj nekateri Slovenci (kot mi prijatelj poroča) ž njim mnogo občujejo. Kaj to pomeni?! Čudna naključba, da nas so najlepši slovenski podlistki z rečenim uradnikom prestavili v Trst, kjer se v „Edinosti“ prijavljajo najslabši slovenski podlistki. Jedenkrat so obdelovali celo gospodinjstvo: kako se kaša kuha in hlače šivajo! Mej temi skrajnimi mejami, mej „Naprejšem“ in „Edinostjo“ se vrsté kaj različno vsi drugi podlistki v slovenskih časopisih. Naloga temu „podlistku o podlistkih“ ni, da bi globokeje raziskoval to stvar, a njej se odtegniti ne bode mogel bodoči spisovatelj slovstvene zgodovine slovenske.

Z životopisom, z novelo, z romanom podlistek sprva ni imel ničesa opraviti; tudi so vsi ti predmeti njemu popolnem neprimerni, ter se po bistvu ne morejo nikdar skladati s podlistkom. Podlistek se mora odlikovati po raznovrstnosti svojih predmetov in zadržaj se mu mora nagloma menja-

vati. Podlistkar more vrteče se stvari sedaj debelo, sedaj tanko, komaj vidno slikati ter jih duhovito in rezko razkazovati sedaj mirno, sedaj pa zbadljivo, vtipno; časih mora prav sem ter tja „skakati“ ali kako se že glasi ona pesen radostnega mi Doljenca. Po takem je prav naravno, da se v podlistku toliko časa neso pokazali životopisi, novele in romani. Sedaj pa ravno ti hočejo skoro poplaviti ves podlistek. Tako se ne godi le v Slovincih, godi se to še dosta bolj v tujih narodih. Naši časopisi sprejemajo v podlistek životopise, novele in romane, ker jim večkrat primanjkuje družega gradiva. Take so naše razmere. Malostne so! Pogostem prijavljajo slovenski podlistki životopise, novele in romane, izvirne ali prestavljene, ker jih v naših razmerah drugače ni lahko mej svet spraviti. Natiskovanje knjig, ali izvirnih ali preloženih, stane mnogo novcev in žal, da jih našim plodovitim in duhovitim delavcem na duševnem — slovstvenem polji toliko pomanjkuje! Res, kateri razumnik bi od slovenskega pisatelja ali prelagatelja še zahteval, da poleg duševnih sil naj narodu žrtvuje še svoj pičli zaslužek (če takega sploh ima) ter naj strada noter do smrti? Zaradi rečenega razloga bode že obveljala ta na-

tom. Pravica državnega nemškega jezika, katero vsi priznajo, mora se v zakonu kodificirati in sicer v državnem ne pa v deželnih zborih. Nemški narod v Avstriji je silno razburjen, zlasti proti minister-skemu predsedniku, kateremu očita, da je državo spravil iz reda v konfuzijo in tega mnenja, da so vsi avstrijski Nemci.

Dr. Rieger očita levici, da le zarad tega je tako silila k razpravi Wurmbrandovega predloga, da spet na novo vznemirja narode in državnemu zboru ne dopušča bolj koristnega delovanja na materijalnem polju. Proti Lienbacherju navede prvi odstavek 19. člena, da so vsi narodi v Avstriji ravnopravni, a nikjer ni v zakonu zapisano, da bi nemški jezik že sam na sebi imel neki privilegij. Nikdo ne taji, da ima nemški jezik v Avstriji več veljavo nego vsak drugi, in da se mu ne bode povečala z kakim zakonom, pa državni jezik za vse dežele in narode v Avstriji nemški ni bil in tudi ni zdaj. Pomen in obseg „državnega jezika“ se ne da definirati. Strah, da bi narodne manjine v deželih zborih ne našle pravice, ni opravičen, ker bi kakih nepravilnih zborovih sklepov vlada in krona ne sankcionirala. Narodi se morajo, in se bodo mej seboj sporazumeli, ker je to v njihovem životnem interesu. Pomen „države“ ni tako jasen in določen, kakor se dozdeva Lienbacherju; avtonomisti imajo o tem povsem drugo mnenje, nego centralisti, ali kakor se krivo zovejo: liberalci, ki mislijo, da mora v vseh stvareh centralna vlada komandirati, ki to lahko stori s svojimi okrajnimi glavarji, žandarmerijo, vojaštvom. Taka omnipotenca pa ima lahko hude posledice, kajti potem smejo socialisti po pravici zahtevati od vlade, da tudi njim daje primerni delež na dobrotah tega sveta, in tak sistem pelje končno k socialni krizi.

Kako daleč naj sega državni jezik? Mari mora celo vsak žandarm in vsak berič in vsak davkarski eksekutar se posluževati državnega jezika? In neso tudi občinski predstojniki zastopniki države, bi tedaj tudi morali nemški uradovati? Ker se je od nekaterih poslancev na levici celo izreklo, da se naj Dalmacija in Gališko izključi iz delokroga deželnega jezika, nam to kaže, da levici je le za to, germanizacijo širiti tam, kjer bi se to še dalo. Mi nečemo, da bi katerikoli uradnik ne znal jezika ljudstva, mej katerem uraduje in to se vedno še godi, na kvar državni upravi, državnim financem, a nikomur na korist. Govornik opominja na ostro kritiko Bismarkovo o Herbstovi politiki, katera z razdražbo Slovanov v Avstriji škoduje Nemštvu. Predlog Wurmbrandov je Gesslerjev klobuk, postavljen, da ponižuje Slovane, ki pa so tudi občutljivi v narodnem čutu, in se ne bodo ponižali. Kakor državni jezik, bi se tudi državna konfesija lahko proklamirala. Avstrija ni narodna država. Cesar Jožef II. je skušal nemško-narodno avstrijsko državo, pa tega ni dosegel in njegov naslednik je moral vse Jožefove naredbe preklicati. Naj se proklamira nemški jezik, in na južnem Tirolskem najde Irredenta nove razloge za svojo rovanje in kako hoče si Avstrija simpatije južnih Slovanov pridobiti, ako jim sili tudi njim nerazumljivi jezik. Avstrija ni postala vsled nemškega jezika, ampak po pridobitvah dežel in narodov od strani dinastije. Ako se vsacemu narodu

vada še dalje v Slovenceh, v slovenskih časopisih. In kdo se bi ob njej spodtikal, ker tako ravnajo celo vsi mnogobrojni bogati in mogočni narodje evropski; — nikdo jim ne očita navskrižnosti z bistvom pravega podlistka. Italijani na pr. v vseh svojih novinah priobčujejo pod črto — na mestu podlistkovem — izključno le povesti, novele in romane. Italijani imena nemajo za francoski „feuilleton“. Njim je ta oddelek časopisa pod črto le „privezek“ („appendice“). Gradivo pravega podlistka pa italijanski časopisi priobčujejo v posebnih dokladah, kot jo ima na pr. glasoviti „Fanfula“ v Rimu z imenom „Fanfulla della Domenica“ ali znani „Capitan Fracassa“. Jednako baje ravna večina španskih časopisov, ako smem soditi po preslavnega Em. Castelarja glasilu „El Globo“ in po najiminitnejšem španskem časopisu „La Epoca“; imajo pa Španjci izraz „folletin“ Nadaljno raziskovanje tega predmeta pa prepuščamo učenim slovstvenikom in to tem lože, ker se bi dosti ne dotikalo tega slovenskega „podlistka o podlistkih“.

Nekaterim časopisom slovenskim se pa najlepši zdé oni podlistki, ki nemajo prav nobenega

daje njegova pravica, potem bo Avstrija v notranjosti urejena, pa mogočna proti vnanjosti.

Dr. Rieger je prav mirno in umestno govoril in da si od levičarjev nekaterikrat provociran, se ni dal motiti in je z živahno pohvalo na desni končal svoj govor.

Položaj Slovakov.

II.

Višjo posvetno izobraženost dobivajo Slovaki največ na Peštanskem vseučilišči in na Požunski pravnej akademiji. Zdravilstva učiti se jih gre mnogo na Dunajsko vseučilišče: tehnično izobraženost pa dobivajo na Dunajski in Pražki politehnik. Ob svojem času bila je na liceji v Požunu posebna stolica za slovaški jezik in slovstvo, katero je nekdanje zasedal profesor Palkovič in njega pomočnik Štur; pa ta blagi čas je že davno minul, in od slovaške stolice ni ostalo druzega, kakor spomini. Res, da ustav ogerskih višjih šol dovoljuje ustanovljenje dijaških društev po narodnostih, pod predsedstvom profesorjev; pa ta dovolitev ne velja zdaj za Slovake, katerih dijaška društva bila so zaključena, ker so bila obdolžena, da goje panslavistične namene. Poslednji čas so se delali poskusi zameniti prepovedana društva s privatnimi shodi za čitanje časopisov, referate . . . v narodnem jeziku; pa minister nauka na Ogorskem Trefort, katerega povzdigujejo za madjarskega papeža, ker je naredil načrt, za ustanovljenje pod njegovim glavarstvom madjarske državne cerkve iz zjedinenja vseh veroizpovedovanj, je razgnal te neškodljive in nedolžne shode, in izključil je zaradi udeležbe pri njih 14 dijakov Požunskega liceja, 7 dijakov Preševskega liceja in 11 dijakov Lučenskega učiteljskega pod predlogom državi sovražne panslavistične agitacije, prepovedal jim je ustopiti v kako drugo učilišče na Ogorskem in odredil, da bi pozneje v Cislajtani od njih dobljene diplome ne imele veljave!

V zgornje-ogerskih gimnazijah je sicer dovoljeno predavanje slovaškega jezika; pa v resnici se nikjer ne predava, kajti ravnateljem je predpisano, to po možnosti zavirati.

Zgubivši svoje državne srednje šole v narodnem jeziku, skušali so Slovaki zameniti jih s privatnimi, ustanovili so slovaške gimnazije v Revuci (1862 l.), sv. Martinu Turčanskem in Kljaštori, z dobrovoljnimi darovi slovaške inteligencije in naroda. Te gimnazije ostale so vsaka po nekaj let brez vsake pomoči vlade, katera dobiva tudi od Slovakov davek za narodno obrazovanje. Organizacija teh gimnazij bila je tako dobra, da so njih učenci najboljše izhajali na vseučilišči. Pa z njimi se nikakor neso mogli pomiriti madjarski šovinisti, k katerim pripada tudi vlada in časnikarstvo, kajti v teh gimnazijah se je predavalo v slovaškem jeziku, četudi se je tam učil madjarski jezik v polnej meri in s polnim uspehom. Madjarski časopisi so na jeden hip, kakor na komando zagnali krik v 1874. l. proti tem slovaškim gimnazijam. Više imenovani superintendent Cejkuš začel je na čelu te agitacije dolžiti slovaške gimnazije panslavizma, kar je na Ogorskem jednako z državno izdajo, in s pomočjo luteranskih konventov in ministrov Tisze in Treforta dognal je ta stvar tako daleč, da so se polagoma zaprle vse tri gimnazije. Ta osoda je zadela tudi slovaško Matico,

zadržaja — le težavno, pretežavno jih je spisovati tako, da bi tega čitatelji ne zapazovali. Kakemu založniku bi najbrže najbolj ugajal celo tak podlistek, da bi zanj določeni prostor pod črto čitateljem ne kazal druzega nego razne maroge grdega papirja. A dosta, več nego dosta o podlistku, da mu ne bode kdo z večerajšnjo ljubeznjivo „Edinostjo“ tržačko očital, da je vzet, prepisan — a govorimo rajši z olikanim tem listom, da je ukraden iz kakega naučnega slovnika. Naj „Edinostarji“ le pregledajo vse naučne slovnike od velikanske Diderot — d' Alembertove enciklopedije iz minolega stoletja do najnovejše v sedanjem času. Žal, da tem ljudem ne morem povedati, katéra enciklopedija je najnovejša in najprikladnejša, ker se s tako učenostjo nikdar pečal nisem. Naj „Edinostarjem“ še dalje pomagata dotičnih člankov v enciklopedijah iskati učena zgodovinarja iz našega mesta, iskali bodo vsi zaman kot doslej. Omenjeno očitiranje pač znači žalostne naše razmere, v katerih slepa strast in zavidnost podtikate brezimnemu spisovatelju teh krotkih podlistkov nikakor ne dokazane napake in hibe. Podlistkarju stalno in sveto načelo bilo je od nekdanj: svojih slabosti in napak ne podtikaj drugim

ustanovljeno 1861. leta in s polnim uspehom delujočo za povzdigo narodne znanosti, literature in drugih stranij kulturnega življenja. Kapitale vseh zaprtih zavodov sekvestrirala je uprava, četudi le začasno, po besedah ministerskega ukaza; zgradbe so porabili za druge namene, n. pr. ječo in sodnijo v Klestor! Prelepe zbirke Matice: biblioteka, coologična, botanična zbirka itd. gnijo razmetane v nezračnih prostorih. Del starinskih spominkov pograbil je samovoljno Remer, hranitelj Peštanskega muzeja, za ohranjenje, ali bolje za uničenje slovanskih sledov v madjarskem muzeji.

Tu je podoba sloveče ogerske svobode in liberalizma! Ali bi mogli Turki pokazati v analogičnem slučaju več barbarstva, fanatizma in divjega nasilstva?

Niže šole so v Slovakiji dele kakor na Ogorskem v dve vrsti: 1. konfesionalne in 2. občinske. Število poslednjih, ki imajo vladni značaj, hitro narašča na račun prvih, ki so bolj neodvisne od vlade. Prej ali slej bodo občinske šole popolnoma spodrinile konfesionalne, in madjarizem bode izrinil iz njih povsem slovaški jezik. Tak izhod te narodne borbe avtomnih verskih občin z prizadevanji vladnimi je že pripravljen z imenovanjem madjaronov na najvažnejša cerkvena mesta katoliških, kakor tudi luteranskih Slovakov. Z utrjenjem občinskih šol mogla bode vlada v njih širiti demoralizacijo in raznarodovanje po učiteljih, po njenej volji dresiranih v učiteljskih, in zavisnih od davkarskih uradov, kjer dobivajo plačo in drugih administrativnih mest in oseb. Že zdaj se v občinskih šolah predava že s prvega razreda v madjarskem jeziku. Z razširjenjem madjarizma po tem potu vrši se polagoma zbeganje Slovakov v drugojezične šole, kar pospešuje razvoj madjaronskega duha, nprava in simpatij.

V prošlem letu v ogerskih zbornicah sklenjeni zakon o srednjih šolah, katerega namen je zabraniti predavanje v narodnih jezikih na Ogorskem, in namestiti jih z madjarskim, ne more več škodovati Slovakom, kajti v srednjih šolah že davno nemajo ničesar zgubiti. Ta zakon more škodovati samo sedmograškim Saksom, in Rumunom, morda tudi Srbom, kateri bodo polagoma pali tudi na to stopinjo narodnega belotstva, na katerej stoje Slovaki.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 26. januarja.

Klubi desnice **državnega zbora** sklenili so vsi glasovati za motivirani dnevi red; Coroninijev klub pa je neki sklenil staviti nekak posredovalen predlog, ki naj bi vsem ustregel. Ker pa ni misliti, da bi desnica ali pa levica glasovala za ta predlog, bode gotovo propal. Ker pa Coroninijevi somišljeniki mislijo glasovati proti vsem drugim predlogom, zato bodo morda vsi predlogi zavrženi, kar bi sicer za nas Slovane bilo tudi prav, a nemškimi konservativcem bi utegnili napraviti neprijetnosti. Ministri neki ne bodo glasovali, ker se boje ostati v manjšini.

Dunajski „Vaterland“ je dobil nek pomenljiv članek iz ogerskih konservativnih krogov o **jezikovnem vprašanju** v Cislitaviji. V tem članku se govori, da so nemški konservativci, ki uživajo popolno simpatijo ogerskih konservativnih krogov, prav storili, da se v tem vprašanju neso ločili od

➤ Dalje v prilogi. ➤

ljudem — brez dokazov! Mirni in nepristranski čitatelj tehpodlistkov mi bode, upam, rad priznal, da sem se tudi v njih neprestano držal poudarjanega načela. Če jaz ne poznam in ne vem kake reči (in kdo na svetu bi vse poznal!), iz tega še ne sledi, da je tudi nobeden drugi ne more poznati in vedeti. Le oholi „ničevdedci“ — ali kako je že Stritar nekje poslovenil njim jedino primerno ime „knownothings“, sodijo druge ljudi po rečenem popolnem napačnem načelu; sodijo jih po svojej nevednosti. A s tem se obsojujejo le same sebe — vsaj pred vsemi slovenskimi razumniki. Jako napačno je misliti, da le naši učeni in neučeni profesorji vse vedó, — drugi pa da smo slepe muhe, ki Boga le vsak dan hvalimo, da nas pusti na svetu živeti. Žal, da so se pri tej priliki slepi „Edinostarji“ kot kačja zalega zagnali v dobrega mi znanca v Trstu, kateri pa je krotke podlistke tako malo zakrivil kot pokojni Miroslav Vilhar v Brenceljevem Olimpu. Strast slepi. Prijatelj odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo.*

*) Tudi uredništvo je čitalo oni surovi napad v prvi letošnji številki „Edinosti“. In pripravljalo je že odgovor, ki pa je bil nepotreben, ker je naš sotrudnik z

drugih svojih parlamentarnih tovarišev, kajti to bi le škodovalo konservativnim elementom. Vzprijem nemščine za državni jezik bi ustvarjal brez dvojbe nekak privilegij, postavil prednost, ki bi škodovala vsem narodom zagotovo enaj enakopravnosti, in globoko užalilo njih narodne čutje, ter bila povod raznim pritožbam. Jeskova in narodnostna borba bi se poostrišla, nastal bi pravi boj za obstanek. In to ne bi bilo v interesu nemških konservativcev. Ne bili bi dobri Avstrijci, ko bi kaj takega hoteli. Poglejte le upliv madjarskega jezika v Ogerskej. Ali se je s tem res utrdil madjarski narod? Šovinisti trdijo to, in tudi videz kaže, a globokeje misleči pa vidijo, da gospodstvo državnega jezika samo škoduje pravim državnim interesom, in zavira duševno in нравstveno kulturo, seje splošno nevoljo; v resnici pa usiljevanje madjarskega jezika le škoduje madjarskemu narodu, in madjarskej državnej ideji. In vendar niso v Ogerskej nemadjarski narodi tako razviti, kakor nemški v Avstriji. Ogrbi bi tudi radi madjarščino proklamirali za jedini državni jezik, pa s tem bi se odprla le vrata bojevitemu šovinizmu, in škodovalo državnim interesom. To bi bilo tudi v Cislitaviji.

Iz **Ogerske** prihajajo znamenite novice. Grof Cziraky, vodja konservativcev je baje poklican na Dunaj; Tisza pa neki hoče še v tem zasedanju predložiti državnemu zboru reforme gospodske zbornice. Hoče neki poskusiti silo svojih nasprotnikov. Kak konec bo imelo to Tiszino postopanje se ne ve. Morda bode popolnem porazil svoje nasprotnike, ali pa bode sam pal?

Vnanje države.

Srbski poslanik v Carigradu, gospod Grušić je zahteval od turške vlade, da imenuje otomanskega komisarja, kateri bode določil s srbskim komisarjem ono mesto na srbsko-turške meji, od katerega se bode delala železniška proga, ki se bode zvezala z železnico Salonichi-Mitrovica. In vsled sklepa turškega ministerskega sveta naročeno je ministru javnih del Hassan Fehmi paši, da naj za to misijo izbere jednega uradnika.

V torek je v **Italijanskej** zbornici, kakor smo že omenili, poslanec Bernini interpeloval o umoru nekega laškega ribica v Spljetu. Minister vnanjih zadev Mancini je odgovoril, da je italijanski konzul v Spletu zaradi tega dogodka bil takoj odstavljen. V resnici v tem slučaju ni bil nikak umor, a samo uboj. Ribič Padavani se je sprl z nekim Spljetskim policajem in bil je ubit. Italijanski konzul v Spljetu gospod Zinek, ki je ob enem v Spljetu opravljal posle občinskega tajnika, se je za to stvar premalo zmenil, in je zamudil v tej zadevi uložiti kako pritožbo. Italijanska vlada bode zaradi tega odpoklicala gospoda Zineka, in avstrijska vlada krivega policista kaznovala. Tako bode kmalu poravnana ta slučaj katerega bi rade italijanske opozicijske stranke porabile za rušenje dobrih razmerij mej obema državama.

Španjski maršal Serano podal je svojo ostavko in odšel bode v Pariz. Misli se, da bode Španija premenila svoje zastopnike v Parizu in Rimu, pri Vatikanu in Kvirinalu, potem na Dunaji, v Londonu, Brüsslu, Atenah in Bukarestu. Marquis de Molins je neki v hteval, da ne bi ga imenovali poslanikom v Parizu. Ta se pridno ukvarja z začetkom španjske akcije v Afriki, zlasti v Maroki, v katero svrhu se je že naredilo neko društvo, katerega člani so tudi štirje ministri. Leseps in Pereire sta imenovana častnima članoma. — Pomorski minister je neki poslal vsem povojnim pomorskim oddelkom, okrožnico v katere jim strogo priporoča, da naj vojne priprave popolnijo in popravijo primerno napredku moderne znanosti, da bodo moč braniti interese in nedotakljivost Španjske.

„Agence Havas“ se poroča in Hongkonga 24. t. m., da je po poročilih Ha-Noia 19. t. m. zadel oddelek **Francozov**, ki je bil poslan na

rekognosciranje, na mnogoštevilnega sovražnika pri združenji Rudeče in Črne Reke. Sovražnik je začel streljati, pa ni napravil nobene škode. Pričakuje se hud upor. — Angleška vlada dobila je brzobjavno poročilo iz Kitaja, da kitajska vlada misli zapreti Kantonsko pristanišče. Lord Granville je na to obrnil se do francoskega poslanika v Londonu, Waddingtona, če Francija še vedno ostane pri tem, da se bode ogibala vsega, kar bi utegnulo zavirati evropsko trgovino, ter da ne bo napala pogodbenih pristanišč, ne da bi prej naznanila vladi objavo vojne. Na to je dobil Waddington naročilo od svoje vlade, povedati angleški vladi, da Francija ne misli napasti nobenega kitajskega pristanišča, dokler se Kitajci zdrže vseh sovražnostij proti francoskim ladijam in podložnim; če bode pa Francoska prisiljena s skrajnimi sredstvi braniti francoske interese, tedaj bode pa že naznanila poprej objavo vojne nevtralnimi vlastim. Sir Harry Parkes, angleški poslanec v Kitaji se že prizadeva, da bi odvrnil zapretilo Kantonskega pristanišča, in Granville mu je naročil, Waddingtonove izjave sporočiti kitajski vladi. — Dopisnik časopisa „Times“ poudarja iz Honkonga, ko bi Francozi poseli otoke Schasans, Formosa in Hai Nan, bil bi to za Anglijo casus belli, ker člena 3 in 4 v 1846. letu mej Hongkonškim guvernerjem in kitajskim komisarjem določujeta, da se otok Schasans, ko ga izpraznejo Angleži, ne sme nikakej vlasti odstopiti, ter se Anglija zavezuje varovati ta otok, ko bi ga kdo napal, in potem zopet izročiti Kitaju. „Temps“ pa odgovarja na to, da se je Anglija po tej pogodbi že dvakrat vojevala s Kitajem, katerih ekspedicijskih se je tudi Francija udeleževala ter da ne govori o tem protektoratu niti Pekingska niti Tien-Tsinska pogodba, kateri vse prejšnje pogodbe uničujeta.

Domače stvari.

— (O prevzvišenega knezoškofa dr. Pogačarja) zadnjih trenutkih zvedel je naš poročevalec od čestitega gospoda dvornega kaplana Antona Koblerja, ki je bil ves čas bolezni prisoten, da je gospod knezoškof prav lahko in mirno umrl, in da je tedaj poročilo nekega slovenskega lista o borbi s smrtjo neistinito. Gospod knezoškof bil je skozi 42 ur do kratko pred smrtjo v nekekej dremotnej nezavesti. V petek zjutraj po 6. uri, ko je bil prej začel knezoškofjski tajnik g. Bohinec zanj darovati sv. mašo, odprl je kratko pred pozdigovanjem jedno oko, začel počasi sopsti, in ko je bilo povzdigovanje končano, izdihnil je svoje življenje, na kar je dvorni kaplan g. Kobler, ki je bil tudi v zadnjem trenutku poleg, prišel molitve za umrle. V petek popoldne ob 3. uri so zdravniki primarij dr. Fux, in asistenta dr. Kotzmuth in dr. Openauer, v navzočnosti g. dr. Maderja, truplo knezoškofa odprli in balzamovali. Pri sekciji se je pokazalo povečanje srca, kroničen katar v želodcu in rak v mehurji, drugi deli okolu mehurja so bili tudi raku podobno pokvarjeni. Tudi so zdravniki opazili, da je bila mrena na očesu gosp. knezoškofa na Dunaji kaj slabo operirana. Ko so truplo potem balzomali — vse delo trajalo je do 7 ure zvečer, — naredili so umrlemu vladiki škofovo pontifikalno obleko. Oder je postavljen v veliki vzprejemni dvorani knezoškofjske palače v drugem nadstropji. Vsa dvorana je črno preprežena in ravno nasproti vrat je postavljen oder, na katerem leži pokojnik v umetelnej krsti, z mitro na glavi, škofovo palico poleg sebe, okrog vrata zlato verižico z zlatim škofovim križem, roki oblečeni v zlatom vezane rokavice. Nad glavo stoji krasen velik srebrni križ sv. Jakoba cerkve,

Nad krsto je postavljen krasen baldabin, bogato kinčan na obeh strani odra pa gori v treh vrstah v srebrnih svečnikih na vsaki strani kakih trideset velikih voščenih sveč in razven tega v posebno za to postavljenih pozlačenih svetilniki tudi mnogo sveč in raz stropa vise trije svetilniki tudi polni sveč. Pri nogah mrliča leže redi ranjkega vladike namreč veliki križ Fran Josipovega reda na širokem rudečem traku, poleg njega krasna zvezda tega reda in komturni križ Leopoldovega reda na belo-rudečem traku. Pri nogah ležita dva venca, jeden od rod-bine, drugi krasni iz samih vijolic in s črnimi trakovi ima napis: „Svojemu prvemu voditelju, tužno Alojzijevišče“. Vsa dvorana je bogato okrašena s tropičnimi rastlinami. Obraz ranjkega vladike je malo spremenjen žolte (gelb) barve. Danes zjutraj dovolil se je občinstvu pristop v dvorano. V gostih procesijah hite ljudje iz mesta in z dežele v škofovo palačo, tako da se komaj po širokih stopnicah zvrste. Vendar pa je dobro poskrbljeno za red. Pogreb knezoškofa bode v ponedeljek ob 9. uri. Nesli bodo truplo gospoda knezoškofa v slovesnem sprevedu. Kod bode spreved, dozedaj, ko to pišemo, še ni določeno, toda na izrečno željo pokojnika v zatvorenej krsti. Pokopan bode v jednej rakvi sv. Nikolaja cerkve, v katerej, zdaj še ni določeno, najbrže pa v drugej kapeli na desnej strani od velikih vrat, kjer počiva tudi ranjki knezoškof Anton Wolf. K pogrebu pridejo: goriški nadškof Zorn, mariborski knezoškof dr. Stepišnik in tržaški škof Glavina. — Raz Alojzijevišče vihra od petka zjutraj črna zastava. Stolni kapitel izdal je posebni parte list v slovenskem in nemškem jeziku.

— (Poslano.) Čuje se, da se namerava pri pogrebu preuzvišenega knezovladike z nemško pridigo navzočne vernike Ljubljanske škofije tolažiti. Ako je to res, pač ne vemo, ali je Ljubljana res središče slovenskih dežel in je tu sedež najodličnejše vladikovine slovenske! Kje pa bomo kazali svoj materinski značaj, ako ne pri takih javnih dogodkih! Ni še prepozno, torej naj se modro to odvrne, ako bi bilo kaj resnice na tej govorici. Vsaj je bil preuzvišeni uzorni domoljub!

— (Sokolov „jour-fixe“) bode danes zvečer ob 8. uri v Šrajnerjevej pivarni na sv. Petra cesti.

— (Slavnej pošti!) Naši gg. naročniki v Borovnici se nam pritožujejo, da se jim večkrat „Slovenski Narod“ odpelje na Vrhniko ali kam drugam, tako da ga ob tacih dnevih dobijo stoprav popoldne, mesto redoma zjutraj. Zato uljudno prosimo, da se zadržki odpravijo.

— (Od sv. Lenarta v Slov. Gorica h.) Volilni možje za ptujsko volitev so vsi narodni in pošteni Slovenci. Nobeden ne pljune tam v lastno skledo; vsak se ogiblje nemškutarjev, mestnih in tržkih barusačev kakor gobovcev. Vsi so za Božidara Raiča. Njih imena so: Miha Žurman (Zamarkova); Andrej Golej (Žerijavce), Fr. Gosak (Partin), Ig. Mulec, Ant. Družovič (Senarsko), Jož. Družovič (Verjane), J. Kraner (Osek), Jan. Križan (Šitance), J. Krautič in Peter Mesarec (sv. Jurij), J. Krautič (Malna), č. g. Milošič in Jan. Kurboš (sv. Benedikt), Jur. Jagrič (Dervanja), J. Kocpek (trije kralji), Fr. Žlabar (Ihova), M. Mulec (sv. Anton), Ig. Kokol (Šitanci), Fr. Kukovec (Šice), J. Črnčec

S podlistkom smo pregledali vse uredniške oddelke v slovenskih političnih časopisih. Ostaje nam le še oglasnik. A poglejmo prej v enciklopedijo naših privilegiranih učenjakov, da bodemo nje modrost častitim čitateljem prevečili, ter jo svetu za lastno blago prodajali. Blagi čitatelj podlistkarju po prejšnjem pojasnilu gotovo ne bode zameril resnobne šale.

Kaj pa je oglasnik ali naznanilnik? Tako se imenuje oni oddelek časopisa na zadnji strani, ki občinstvu naznanja najrazličnejše stvari na svetu. Pri reklamah — potrpite malo, da po rečeni navodni besedi malo pokukam v enciklopedijo! — smo že nekoliko naštevati te različne stvari, le da se v oglasniku še mnogo, mnogo pomnožuje njih različnost. Ni je stvari na svetu, ki bi se ne bila v oglasniku nikdar občinstvu naznanjala. Kdo bi jih hotel posamičnim še naštevati? Kot se je reklama rodila na Francoskem, tako se je na francoskih tleh tudi rodil oglasnik, vsaj tako

Notranjskega govoril dovolj jasno. Strastni ljudje se ne spametujejo. Napadli so moža v Trstu, od katerega nesmo nikdar dobili nobenega dopisa za naš list. Uredn.

uči blažena enciklopedija! Slovenci so pač malo pametni, da nagloma ne napravijo obširnega naučnega slovnika, iz katerega bi potem zajemali vso modrost in učenost. To bi bili zlati časi, zlasti za lene in nevedne časopisne urednike, ki bi s slovnikovimi članki nikdar ne polne zevine slovenskih časopisov mašili! V Francozi h, kot rečeno, se je porodil oglasnik ter se je nagloma razširil v novine vseh izobraženih narodov; po tem naravnem potu je prišel tudi v slovenske časopise. Nepomenljivo je omenjati, da veliki časopisi imajo večkrat dosta obširnejši naznanilnik nego je skup ves drugi del lista. Nepomenljivo je tudi, da nekateri časopisi imajo od njih odločen oglasnik, o čemer se lahko vsak prepriča z „Oglasnikom“ v zaslužnih naših „Novicah“. A čitatelj nekaj boljšega spomina bode podlistkarju pomignil na jednaki nekdanji „Oglasnik“ pri našem, ali kot g. prof. Stritar odločno zahteval, — pri „Ljubljanskem Zvonu“. Po vsej pravici in resnici se je opustil z lanskim letom rečeni oglasnik, ki je bil popolnem nespodoben lepemu „Ljubljanskemu Zvonu“. Morebiti se je bil opustil po nasvetu rečenega g. profesorja. Ta prebrisani g. Stritar res ve povsodi pravo in spo-

dobno pogoditi. In vendar je jedeakrat prvokom toli presedal!

Pri velikih časopisih pravi urednik — ali natančnejše rečeno — pravi uredniki nemajo nič opraviti z oglasnikom; s tem se pečajo le posebno najeti pisarji, zlasti pa upravniki časopisnega podjetja. Ker so slovenske razmere maloostne, da znova ponavljam stare besede, ukradene ne vem že iz katerega naučnega slovnika! naši časopisi ne morejo imeti toliko različnega osebja, ampak ista oseba sestavlja in ureduje časopis in oglasnik. Le pri „Slovenskem Narodu“, kot prvem našem dnevniku, — čuda, da mu zavidna „Edinost“ v Trstu še priznava „neodvisnost!“ najbrže dobro ve, da ta podlistkar še nikdar ni pisal in tudi nikdar ne bode pisal v „zavisne“ časopise, — se je delo že davno toli kupičilo, da se je opravilo z oglasnikom odločilo od uredništva ter izročilo upravniku našega dnevnika. In tako je prav. Pravi časopisni urednik bi ne smel nikdar imeti najmanjšega opravila s suboparnim oglasnikom; in to tem manj, ker je z oglasnikom po gostem zvezana grda umazanost in še grša dobičkahljnost. (Dalje prih.)

(Ledinek), Al. Ornik (Kremberg), Val. Rojs (Bren-gova), J. Klemenčič (Čagona), J. Pravdič (Andrenci), J. Šegula (Zupetinci), Andrej Grabušnik in J. Verlič (Voličina), J. Rojs in I. Polič (Črmlensak), Mat. Sužnik in M. Damiš (Selce), K. Pečovnik (Gočeva), M. Fürbas (Biš), Lavoslav Bezjak (Bogoznica), Fr. Koser (Gasteraja), J. Kogel (Cogetinci), Jakob Klinar (Cogetinci), Anton Golob in Matija Rola (Porčič), Fran Fekonja (Tronkova), K. Stiper (Setarjeva) in Aloj. Čuček (sp. Žerjavce). Ti vsi pridejo dne 31. januarja v Ptuj in pozdravijo v „Narodnem domu“ blizu meniške cerkve svojega kandidata č. g. Božidar Raiča ob 9. uri predpoludnem. Potem grejo skupno na volišče. Volitev se začne ob 10. uri! Živio, slovenski volilci, živio slovenski novi poslanec Božidar Raič!

„Slov. Gosp.“
 — (Ustrelil se je) v gostilni na Zidanem Mostu 23. t. m. Edvard Niemeč, po obrti lončar iz Zagreba, 43 let star inteligentne vnanjosti. Uzrok samoumora je zblaznelost. Zapušča nepreskrbljeno udovo.

— („Vienac“), ki se v letošnjem tečaju odlikuje po raznih ličnih podobah, prinaša v svojej 4. številki podobo našega pesnika S. Gregorčiča in precej obširen životopis ter obeta, da bode o njegovih poezijah priobčil posebno študijo.

— „Zlata Praha“ je v svojej 4. številki posegla tudi na Slovensko in nam v podobi predstavlja divno Kokrsko dolino, kakor se vidi s ceste proti cerkvi, s Kočno in Grintovcem o ozadji. Podobi dodan je popis v katerem gosp. J. Lego na kratko, a pristno in mično popisuje to dolino. Gosp. Lega bavil se je par let mej nami, pozna vse naše kraje in razmere. Zaradi tega se nam je nadejati še drugih prizorov in popisov iz slovenskih krajev. Že zaradi tega, še bolj pa zaradi krasne oblike in prebogate vsebine še jedenkrat prav toplo priporočamo „Zlato Praho“, ki izhaja v velikej obliki in s prelepimi podobami po jedenkrat na teden, a stane samo 9 gld. na leto. Narodna društva zlasti naj bi si ta list naročila.

— (Slovstvo.) Nemškega zbornika „Die Völker Oesterreich-Ungarns“ („Narodi avstrijsko-ogerski“), kateri izdaje zaloga Prochaska v Tescheuu, izšel je te dni snopič XI-ti. V tem snopiču popisuje Teodor pl. Stefani-Vilovski „Srbe v južnej Ogerskej, v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini“, a Géza Czirbusz priobčuje kat dodatek „Južno-ogerske Bolgare“. Lepo to delo je poklonjeno slavnoznanemu preiskovalcu in poznavatelju Balkana, Fel. Kanitz-u. — Vrli srbski rojak pl. Stefanovi-Vilovski nam v zgodovinski strani svojega najnovejšega dela predočuje povestnico Srbov od početka do velike drame na Kosovem polji, kjer je izkpravela svoboda in samostalnost srbska, dalje opisuje usodo srbskih rojakov v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji, konečno pa jako zanimljivo razlaga, kako je bilo zgodovinsko življenje v Bosni in Hercegovini nekdanj, kako je bilo za časa sužnosti, kako da je prišlo do najnovejših dogodkov, ki so ti deželi položili v roke naše Avstriji. Nadalje podaje večji pisatelj sliko duševnega srbskega življeja, slovesnosti in umestnosti, govori o cerkvi in narodnej prosveti, o običajih srbskih, zlasti gorko o pobratimstvu in posestrimstvu, sklepa pa z razpravo o divnej srbskej narodnej pesniji. — Géza Czirbusz je svojo dobro obdelano tvarino o avstrijskih Bolgarih razredil tako-le: a) Zgodovina naselitve in razprostiranja Bolgarov po Banatu; b) Značaj, šege in običaji južno-ogerskih Bolgarov; c) Njih razmera z drugimi narodi. — Vse sploh je tudi ta XI-ti snopič zelo primerne in poučnega zboruika kritiki jsko po godu in ga tedaj gre toplo priporočati. Zbornik bode kmalu dovršen, iziti ima namreč le še II. zvezek, ki bode opisoval „Nemce na Českem“, in to iz peresa Otona Lohr-a, tajnika nemško-zgodovinskemu društvu v Pragi, dasi je izdajatelj in založnik sprva bil napovedal in imenoval prof. Jos. Bendel-a iz Prage, ki bi bil prevzel kočljivo delo, objektivno in vednostno pretresujoče česke Nemce. —

— (Razpisano je mesto) prvega even-tuelno družega rudniškega zdravnika v Idriji. Prvi dobiva 1200 gld., drugi 1000 gld. na leto, vsak pa 150 gld. za potovalne stroške in prosto stanovanje. Prošnje v treh tednih na rudniško ravnateljstvo v Idriji.

— (Mesto kanclista) razpisano je pri c. kr. okr. sodnji v Tržiči. Prošnje do 20. f-br. t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 26. januarja. Tukajšnji Slo-venci žalujejo s celim narodom slovenskim ob izgubi preblagega vladike.

Dunaj 26. januarja. Nadaljevanje jezi-kovne debate. Dra. Gregra govor bil do sedaj najimnitniši, napravil je na obeh straneh glo-bok utis. Govorila sta še Rechbauer in Magg.

Razne vesti.

* (Posilno državno posojilo.) Kakor izvemo iz ameriksanskih listov je stanje južnoame-riške republike Bolivija jako kritično. Vlada je v velikej denarnej stiski, zato je razpisala posilno po-sojilo, seveda s „svobodno“ subskripcijo, a kdor neče posoditi, ga pa kar zapro. Tudi braziljskega kon-zula so zaprli iz tega uzoka, pa so ga zopet spu-stili na zahtevanje Brazlije in Zjedinjenih držav.

* (Pouk v pravilnej hoji.) V nekaterih krajih v Ameriki se poučuje pravilna hoja, kakor pri nas petje, igre, jeziki itd. Priporočajo opirati se zelo na prste, ker sicer se pri vsakem koraku ži-vot preveč pretrese. Najracionalneje in najgibčoneje hodijo neki Francozi in Angleži, najokornejše pa Nemci, ker se v Nemčiji na lepo hojo kaj malo gleda.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
25. jan.	7. zjutraj	737.05 mm.	- 4.0°C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	737.00 mm.	+ 4.0°C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	737.34 mm.	- 3.4°C	sl. svz.	jas.	snega.

Srednja temperatura — 1.1°, za 0.7° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 26. januarja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	80
Rež	5	36
Ječmen	4	87
Oves	3	5
Ajda	5	36
Proso	5	51
Koruza	5	50
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	2	86
Maslo, kilogram	—	94
Mast	—	86
Špeh frišen	—	60
„ povojen	—	74
Surovo maslo	—	85
Jaica, jedno	—	3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje	—	56
Svinjsko	—	52
Kostrunovo	—	38
Kokoš	—	50
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	23
Slama	2	5
Drva trda, 4 kv. metre	7	30
„ mehka	4	70

Umri so v Ljubljani:
 23. januarja: Urša Geršar, gostinja, 54 l., na Sv. Petra nasipu so jo iz Ljubljane izvele k mrtvo. — Jozef Bezjak, delavec sin, 9 let, Po-jianska cesta št. 18, za sibi-o.
 V deželnej bolnici:
 22. januarja: Primož Slavina, duinar, 77 l., za starostjo. — Franc Stutz, gostak, 64 let, za oslabiljenost.
 23. januarja: Mika Deberc, godec, 69 l., za vodentvo.

KUPITE S FIRMO
 priporočila po najnižji ceni
„NARODNA TISKARNA“
 v Ljubljani.

Poslano.

Gosp. Juliju Bittnerju, lekarju v Reichenau Sp. A.
 Pošljite mi nekaj flaconov koniferne sprita za usopljenje, ki mi je bilo priporočano kot najboljše sred-stvo za kašelj.
 Z velespoštovanjem
 Grindreau, na Dunaji.

Dunajska borza.

dné 26. januarja t. l.

(Izvirno telegraško poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	90 kr.
Srebrna renta	80	30
Zlata renta	100	45
5% marcna renta	95	—
Akcije narodne banke	849	—
Kreditne akcije	305	40
London	121	30
Srebro	—	—
Napol.	9	63
Č. kr. cekini	5	72
Nemške marke	59	45
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	123
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	170
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	35
Ogrska zlata renta 6%	121	70
„ „ 4%	89	60
„ „ papirna renta 5%	87	55
5% štajerske zemljiše, od vez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	105	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—
Kreditne srečke	100 gld.	170
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	116
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	227

Kovaški pomočnik,

ki je dobro izurjen v podkovstvu, dobi službo in v tej za-devi natančneja pojasnila pri

J. Zavrtniku,
 v Dol. Logatci.

(67—1)

Umetne (32—5) zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriksanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
 poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno
marčno pivo

v zabojih po 25 in 50
 steklenic

se dobiva iz (83—50)

ALOJZIJ MAYER-jeve
 zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

„Wiener medicinische Presse“,
 katero izdaja profesor dr. Ivan Schnitzler, poroča sledeče

Bittner-jevem „Coniferen-Spritu“.

Podoba steklenice Bittner-jevoga „Coniferen-Sprita“ z razpršilnim aparatom.

Na podlagi izrekov slavnih mož novodobne medicine, po katerih vedno zelena smreka obdržava in izhlapeva tva-rine, ki ugodno uplivajo o boleznih dihalnih organov in čutnic, zadal si je lekarnar Bittner v Rihnovu nalogo poskušati, kako bi bilo mogoče zdravilne snovi jelovega gozda dovesti v bolniško sobo. Po petletnih trudapolnih poskušnjah se mu je posrečilo izumiti ekstrakt, **Bittner-jev „Coniferen-Sprit“**, imenovan, kateri popolnem nadome-stuje jelov gozd, prenoseč v sobo njegov balzamičen duh, napolnujoč vzdub z eterično-oljnatimi in balzamično-smolnatimi snovmi ter dovedeč jih neposredno v dihalne organe. Raba „Coniferne-Sprita“ se priporoča pri kašlju, pokašljevanju, bronhijalnem ka-taru, prsnih bolečinah, slabih prsih, naduhi, emfizemu, bljuva-nji krvi, jetiki, kronični hripa-vosti, kataru v grlu in pri živ-čnih boleznih.

Močno ozonujoča lastnost „Coniferen-Sprita“ ga dela pri-pravnega za uporabo v bolniških sobah odraslenih in otrok, za vsa stanovanja, ležeča ob mo-čvirju in nizkih krajih, ker se vzduh vedno čisti in zdrav ohranja; posebno pa pri vročnici, davici, boleznih na polti, kakor: pri kozah, skrlatici, in pri vseh epidemičnih boleznih proti nalezjenju in razširjevanju.

Jedino pristen dobiva se Bittnerjev „Coniferen-Sprit“ pri **Jul. Bittner-ju**, lekarnarju v Rihnovu na spodnjem Avstrijskem, in pa v **Ljubljani** pri lekarnarju **Jul. pl. Trnkoczy-ju**.

Cena steklenici „Coniferen-Sprita“ 80 kr.; šestorici 4 gld.; razpršilnemu stroju 1 gld. 80 kr. (79—2)

Jedino pristen z varstveno znamko v črnih in rdečih barvah. Pa-tentirani razpršilni stroj nosi ulito firmo: „Bittner, Reichenau, N.-Oe.“

Mestni magistrat naznanja:
1. Da so imeniki k letošnjemu novačenju poklicanih v letih 1861, 1862, 1863 in 1864 rojenih domačih mladeničev dogotavljeni in pri magistratu od 15. do 30. dne t. m. razpoloženi, da jih vsak lahko pregleda in

- a) ko bi kdo izpuščen ali napačno upisan bil, to naznani,
- b) zoper reklamacije novačenju podvrženih ali zoper njih prošnje za oproščenje od dejanske službe vojaške ugovarja in te ugovore tudi dokaže; potem objavlja magistrat

2. da bode srečkanje novačenju podvrženih mladeničev

I. razreda letos v 12. dan februarja ob 9. uri dopoldne

v mestni dvorani, in da je vsakemu prepuščeno udeležiti se srečkanja.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 10. dan januarja 1884.

VOŽNE LISTE.
 priporočila po nizki ceni
 v Ljubljani
 „NARODNA TISKARNA“

Hiša na voglu

v Kolodvorskih ulicah hiš. št. 29,

na jako dobrem mestu, kjer je že več let obstala gostilnica in špecerijska prodajalnica z jako dobrim uspehom, daje se radi menjave domovanja

takoj v najem.

Podrobneje se zvé tam.

(59-3)

Za predpustno saisono

priporočam svojo bogato zalogo **cyetlie, nevestinih vencev in pajčolanov, entré-zavratnikov, vetrnjač, čipk in trakov** vsake vrste, nadalje svetlobarvastih **atlasov, brocatov, satina, tarlatana, crepelisa, indijskega batista in bobineta.**

Na novo upeljano:

glacé-rokovice najboljše kakovosti

vseh vrst in barv, na izbéro za gospode in gospé.

Z velespoštovanjem

(53-2)

J. S. BENEDIKT.

Rezilne stroje za škopo in klajo,

rezajoče v vsaki poljubni dolgoti, v 24 raznih velikostih, izdelujejo kot posebnost izvrstne kakovosti in rabnosti ter razpošiljajo točno z Dunaja

PH. MAYFARTH & Co., izdelovalci strojev,

WIEN, II., Praterstresse 78.

Iščejo se izvedeni, zanesljivi agenti. — Prekupcem se dovoljuje visok rabat. — Ilustrovani ceniki gratis in franko. (771-8)

Berolin. ● IVAN HOFF, c. kr. dvorni fabrikant sladnih preparatov na Dunaji. ● St. Peterburg.

Ivana Hoffa Zdravilno pivo iz sladnega izlečka.

Proti občnemu oslavljenju, bolečinam v prsih in želodecu, sušici, redkej krvi in nerednim opravlom spodnjetelesnih organov, izkušeno krepilo za okrevajoče po vsakej bolezni. Cena steklenici 56 kr.

Zasluzni diplom mejnarodne zdravstvene razstave v Londonu 1881. leta za medicinske tvarine in aparate v pospeševanje zdravja.

Podpisi:

Nj. veličastvo kraljica Viktorija angleška. — Nj. kr. visokost vojvoda Edinburški. — Spencer, predsednik razstave. — John Eric Erichsen, načelnik odbora. — Mark. H. Judge, tajnik.

Ivan Hoffov Koncentrirani sladni izleček.

Za bolne na prsih in plucih, zastarel kašelj, katare, bolezni v grlu. — Sigurnega uspeha in zelo prijetno za uživati. — V flaconih po 1 gld. 12 kr. in po 70 kr.

Ivana Hoffa Bonboni iz sladnega izlečka za prsi.

Proti kašlju, hripavosti, zasliženju nepresegljivo. Zaradi mnogoterih posnemanj naj se pazi na višnjevo ovitek in varstveno znamko pristnih sladnih bonbonov (slika izumitelja). V višnjevih zavitkih po 60, 30, 15 in 10 kr.

Ivan Hoffova Sladna čokolada.

Jako redilna in krepilna za osebe slabotnega telesa in živecev. Zelo okusna in posebno priporočati, kjer je zauživanje kave ker vzburjajoče zabranjeno. Zavoj 1/4 klg. po 1:80 gl., 90 in 60 kr.; zavoj 1/2 klg. 2:40 gl., 1 60 gl. in 1 gl.

Proti kašlju, hripavosti, bolečinam v prsih in želodecu, oslavljenju, sušici, slabej prebavljivosti, najuspešnejše krepilno sredstvo za okrevajoče po vsakej bolezni.

58 krat odlikovano. Ustanovljeno 1847.

Ivanu Hoffu, c. kr. dvornemu založniku, c. kr. svétniku,

dvornemu založniku skoro vseh evropskih suverenov, Dunaj I., Tovarniška zaloga: Graben, Bräunerstrasse 8., tovarna: Graben-hof, Bräunerstrasse 2.

Priznavanja in naročila visocih in najvišjih oseb leta 1882.: Cesarski visokosti nadvojvoda Karol Ljudovik, nadvojvoda Friedrich, kr. visokost princ Wales-ki, princeza de Ligne, vojvodinja Oldenburška, princeza Reuss, gč. pl. Ferenczy, čitateljica Nj. veličanstva naše presvetle cesarice, angleška bonne (varuhinja) Nj. cesarske visokosti princeze Marije Valerije, obitelj Metternich, Clam-Gallas, Karacsonyi, Batthyanyi, Rommer, nj. vzviš. fem. Filipovič, grof Wurmbbrand itd. itd. — Priporočano po zdravniških prvakih, profesorjih dr. Bamberger, Schrötter, Schnitzler, Granichstätten in mnogo drugih Dunajskih.

Pet najnovejših poročil in zahval za ozdravljenje meseca septembra 1883. z Dunaja in z dežele.

Stotisočeri, ki so že nad vsem obupali, bili so rešeni po Ivan Hoffovih sladnih preparatih (zdravilno pivo iz sladnega izlečka), da so zadobili nazaj ljubo zdravje ter se ga še zdaj veselé. (Samolastno izrečene besede ozdravljenih.)

Vaše blagorodje!

Celo leto sem trpel na mučnem **želodčnem kataru** in **kašlju**; zaman so bili vsi leki, dokler nesem rabil Vaših izvrstnih Ivan Hoffovih sladnih preparatov. Čez nekaj mesecev izostane kašelj, tek se vrne, in moje zdravje je bilo po Vašem Ivan Hoffovem zdravilnem pivu iz sladnih izlečkov popolnem popravljen. Vzprejmite mojo iskreno zahvalo. Ob enem priložim zahvalo v ogerskem jeziku, razglasite jo po širnem svetu.

Mezőkovacs-haza.

Dr. Alojzij Nagy, župnik.

Vaše visokorodje!

Prosim Vas, da mi takoj kakor hitro možno pošljete 13 steklenic Vašega Ivan Hoffovega zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in dva zavoja sladnih bonbonov po poštnem povzetju. Z veseljem konstatujem, da Vaše fabrikate prav rad rabim, ter da mi ugajajo in koristijo. Z visokim spoštovanjem

St. Andrej pri Beljaku, 5. septembra 1883.

M. pl. Peichl, vodjeva soproga.

Zdravniško priznanje.

Častno mi je Vam naznanjati, da so se Ivan Hoffovi sladni preparati doslej pri vseh mojih bolnikih, kateri so že dolgo trpeli na težkem sopenji, slabem teku in prebavljenji, prav dobro obnesli; zatorej Vas vnovič prosim, da pošljete s poštnim povzetjem in naslovom: „G. Ivanu Guschallu v Brnu“ 28 steklenic zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in 3 zavoja sladnih bonbonov.

Spoštovanjem

Grottava, 9. septembra 1883. Dr. Josip Fröde, prakt. zdravnik.

SVARILO.

Zahtevajo naj se samo prvi pristni Ivan Hoffovi sladni preparati z varstveno znamko, katera je po c. kr. trgovinskem sodišči na Avstrijskem in Ogerskem registrirana (slika izumiteljeva). Nepripravnim izdelkom drugih nedostaje zdravilnih sokov zelišč in pravilno izdelovanje Ivan Hoffovih sladnih preparatov ter po izjavah zdravnikov mogó celo škodljivo uplivati na zdravje.

Prvi, pristni, slizo razsnujoči Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsi zaviti so v višnjevo papir. Naj se izrečno le taki zahtevajo.

Ivan Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka v višnjevih zavojih po 60, 30, 15 in 10 kr.

(658-16)

Glavno zalogo v Ljubljani ima: Peter Lassnigg, trgovec s špecerijami.

Nadalje imajo zalogo: V Reki: Nic. Pavačić, droguist; v Gorici: G. Christofolletti; v Mariboru: F. P. Holasek, na glavnem trgu; v Ptujih: J. Kasimir, lekarnar; v Celjih: J. Kupferschmidt, lekarnar; v Kranjih: Fran. Dolenc, trgovec.

Vsi čiharni Ivan Hoffovi sladni preparati so bili 58 krat po cesarjih in kraljih odlikovani.

Ustanovljeno leta 1847.

Zenitvena ponudba.

Samostojni trgovec v Ljubljani želi vzeti v zakon priprosto, prikladno, bolj postarno damo, ki ima nekaj tisoč gotovine in veselje do lepe in dobre kupčije. Ponudbe naj se pošiljajo do 1. februarja pod „J. S. 106“ na upravnništvo tega lista. Stroga tajnost se zagotavlja. (64—2)

Takoj delujoče.

Uspeh zjamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnjen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpallih in ostivelih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zjamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Edvardu Mahr-u**; v Trstu lekar **Pavel Rocca**; v Gorici lekar **C. Cristoffoletti**; v Reki lekar **C. Šilhavy**; v Celji **A. Krisper**; v Mariboru **J. Martinz**.

Ni sleparija!

(696—11)

Vsem prebivalcem Avstrije in Ogerske.

Nujni poziv!

Zaradi dedne razdelitve velike trgovske hiše **Ivana Karola Kunzschmidt-a**, ki je obstajala 121 let, sklenili so dediči pred kratkem v svojem shodu, da bodo poprodali vso zalogo blaga po tistej ceni, kakor je njih stala surovina, **tedaj skoro zastoj**, da bodo prej ko mogoče prostore izpraznili in oddali. (51—2)

Na prodaj je še sledeče blago:

- 4500 ženskih srajc iz najfinejšega angleškega chiffona s pristinimi švicarskimi vezenimi ustavki, prava umetna vezenina, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstotica za 16 gld. 50 kr.
- 1500 ženskih ponočnih srajc jednake baže, zelo dolge in po vsej dolgoti s švicarskimi vezenimi ustavki, jako elegantno opravljene, krasota za vsako damo, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstotica za 16 gld. 50 kr. Taista iz teškega barhanta po 1 gld. 60 kr.
- 5600 ženskih spodnjih kril iz najfinejšega sivga platna s pristinimi švicarskimi svilnatimi obšivki okrašena, — po 1 gld. 40 kr.; dvanajstotica za 15 gld. 50 kr. Taista iz rudečega cretona po 1 gld. 50 kr.; dvanajstotica za 16 gld. 50 kr. Iz teške klobučine po 1 gld. 75 kr. Taista iz najfinejšega in najtežjega sukna, z najfinejšo pisano volno vezena, na okolu plisirana, z volanti in zobci, — po 2 gld. 50 kr.
- 250 dvanajstotice ženskih hlač iz najfinejšega barhanta, bogato okrašene, z robei, po 1 gld. 50 kr., dvanajstotica 14 gld.
- 3500 možkih srajc iz najfinejšega angleškega chiffona, četvernat oprsje gladko ali vezeno, vsakeršne ovratne širjave, — po 1 gld. 25 kr.; dvanajstotica za 16 gld. 50 kr.
- 1500 dvanajstotice damastovih namiznih garnitur, z ušitimi cveticami, obstoječe iz jednega prta in 12 brisalk, — samo 2 gld. 85 kr.; neobhodno za vsako hišo in čudovito ceno.
- 2000 dvanajstotice turških otirač, zarobljenih, posamič zloženih, z rudečimi obročki in dolgimi resami, najfinejše pikiranih, prekrasnih, — po 3 gld. 75 kr. dvanajstotica.
- 2000 velikih ženskih ogrinjal iz najfinejše Berolinske volne, z dolgimi resami, različno krasno in moderno barvana: škotsko, turško, bela, siva, drapp, križasta, črna, rudeča, rujava, itd., — po 1 gld. 20 kr.; dvanajstotica za 12 gld. 50 kr.
- 400 popotnih plaidov, jako veliki in debeli, iz najtežjega in najboljšega sukna tkani v elegantnih angleških vzorcih: rujavi, sivi, melirani, s težkimi dolgimi resami; ti plaidi se dade zaradi svoje neznačne velikosti in širokosti rabiti za obleke, **popotno ogrinjalo, posteljno odejo in ženske shawle** ter se dasti še po 20 letnej rabi iz njih napraviti **dve cell elegantni obleki** in s katerimi se dajo pristediti ogrtači, deževni plašči, paletoti. I. baža prej po 15 gld., zdaj le 5 gld. 85 kr., II. paža prej po 12 gld., zdaj samo po 4 gld. 85 kr.
- 300 zavojev domačega platna, 30 vatlov, najboljši, najteži in terpežnejši tovarniški izdelek za domačo rabo, — po 5 gld. 50 kr.
- Cena bombažu vidno poskakuje, platno bo v kratkem imelo podvojeno ceno; zatorej naj si ga vsaki nujno naroči.
- 500 svilnatih koltrov iz najtežje Lyonske chappe-svile, belo, rudeče in žolto črtani, — po 4 gld.; čudovito ceno.
- 320 svilnatih robecev iz teške Lyonske svile v vseh barvah, vsak kos v drugej barvi. Ti robei se lahko rabijo kot ovratni robei. Dvanajstotica velja samo 3 gld. 50 kr.
- 650 garnitur iz gobelina, obstoječe iz dveh finih posteljnih pregrinjali in miznega prta z baržunastimi čopi, v raznih barvah krasno izdelano, ter velja garnitura, to je vsi trije kosi vkupe, samo 7 gld. 50 kr.
- 5000 dvanajstotice rjuh brez šiva, iz dobrega, težkega platna, tudi za največje postelje; — po 1 gld. 35 kr.; dvanajstotica za 15 gld.
- Vsaki kupec, ki da skupiti ob jednem najmanjše 15 gld., dobi nagrado, torej **gratis** švicarsko uro iz francoskega zlatega bronca z dolgo verižico; za pravilni tek se jamči 2 leti.
- Naročila v gotovini (s poštnimi nakaznicami ali pa tudi povzetji) naj se pošiljajo z naslovom: **Erbschafts-Verwaltung Rabinowicz, Wien, II., Schiffamtsgasse Nr. 20.**

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armic.

Vsak dan

sveže predpustne krofe.

J. Förderl-ova pekarija sladčic

v Lingerjevih ulicah.

(29—3)

Št. 1282.

(61—2)

Dražba

zaradi oddaje stavbenega in rezanega lesa za potreščine mestne občine Ljubljanske vršila se bode pri mestnem magistratu v **28. dan januarja t. l.** ob 10. uri dopoldne. Dotične pogoje more vsakdo v navadnih uradnih urah v prostorih mestnega stavbenega urada pregledati.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 22. dan januarja 1884.

Za župana: Perona.

Zoper jetiko!

Radgostski univerzalni čaj

in rožnovski maho-rastlinski celtički,

priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pism razpolagajo se v prepričanje.

G. J. Seichertu, dipl. lekarnarju v Rožnavi.

Ozirajoč se na svojo naročbo pred 10 dnevi, prosim Vas, da mi za priloženo vsoto pošljete še dva zavitka radgostskega univerzalnega čaja in 6 škatlic rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov. Kajti posebno ti so mi skoro popolnem ustavili kašelj, čaj mi pa daje slast do jedi, katere prej nisem imel. S š spoštovanjem

Henrik Kundt,

c. kr. stotnik računski vodja.

Hainburg n. D., 21. januarja 1878.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnavi.

Se enkrat Vas prosim, da mi izvolite kmalu poslati s poštnim povzetjem 2 zavitka toliko hvaljenega radgostskega univerzalnega čaja in 2 škatljici rožnovskih celtičkov.

Udani

Karel Moravec, kralj. gozdar.

Gospodu lekarnarju J. Seichertu v Rožnavi.

Prosim, pošljite mi s poštnim povzetjem 1 zavitek glasovitega radgostskega univerzalnega čaja in 2 škatljici rožnovskih celtičkov.

Udani

Josip Pötel, nadučitelj.

Ljubno (Štajerska), 17. marca 1877.

Čestiti gospod J. Seichert!

Zopet Vas prosim za 3 zavitke univerzalnega čaja in tudi toliko celtičkov. Ljudje me prosijo, da zanje naročujem. Nekdo je bil uže blizu smrti, in dasi je imel dosti zdravnikov, postajala je vendar hujša njegova bolezen, dokler da mu nisem prepustil jednega dela vašega zdravila, ki tudi nanj izvrstno upliva. S š ovanjem

Fran Kalhaus,

gostilničar.

Podlužany (Česka), 6. aprila 1879.

Od tega po zdravniškeje razložbi in predpisih pripravljene čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljene paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtički dobivajo se vedno le v lekarni J. Seichert v Rožnovi (na Moravskem), in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Cejbek v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradei, A. Marek in J. Kupferschmid v Celji, O. Rusheim v Lipnici, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rottemanu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktor Horstova jedino prava voda za oči, prirejena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepljenje in vzdržanje vida v vsake starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prisad na obeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.

Izvirna steklenica z navodom za rabo velja 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava se dobi samo naravnost iz lekarne v kopenski Rožnavi.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno ozdravlja putiko, irganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska). (693—10)

5000

1 (788—11)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnem povzetju, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Zdatno znižane cene.

Kava

neposredno iz Hamburga

razpošilja kakor znano v izvrstni kvaliteti

Karol Fr. Burghardt, Hamburg,

v zakljih po 4³/₄ kg. netto, poštnine prosto z zavikom vred nemudoma po poštnem povzetju.

	5 kg. av. v. gld.
Mocca, pristno arabska, plemenita	6.30
Menado, izvrstnega okusa	5.40
Perl-Ceylon, jako fina in mila	5.40
Melange (zmes), posebno priporočati	5.30
Ceylon Plantation, jako slastna	5.—
Java, zlatorumena, jako fina	4.70
Cuba, zlatozelena, briljantna	4.70
Afrik. Mocca, fina in zdatna	3.90
Santos, fina in močna	3.55
Rio, okusna	3.25
Čaj v izvrstnej izbi, 1/2 kile od av. v. gld. 1.—	do gld. 6.—

(318—28)

Nesrečna katastrofa

v Casamicciola.

dné 28. julija je bil švicarski fabrikant ur **Ivan Demus** iz Chaux de Fonds

na otoku Ischia zasut

in se je ondu v 41. letu svoje dobe zalušil. Kljubu vsemu poizvedovanju postavljenega kuratorja **Giacoma Bulatti** v Neapolji se neso našli niti sorodniki, niti pravni dediči, vsled tega je vse premoženje pripadlo državi. Pošiljatev, imejoča v sebi 2463 pristinih švicarskih ur in zlatega kinča, ki je bila via Dunaj namenjena v iztok, pridržal je spediter **Fr. Rauvauxfils** v 7. dan avgusta, ter v 15. dan oktobra izročil podpisanej trgovini z urami in zlatim kinčem, naročivši, da naj se vse blago, samo da se pokrije carina in in voznina, tedaj **skoro zastoj** odda, ter se kuratorju omogoči izvesti zapuščinski račun. Vse ure so repasirane in na minuto regulovane in je samo graviranje pokrovov in facon pristinih zlatih kinčev toliko stal, kolikor se zdaj za vse zahteva.

350 žepnih ur na valjček iz najfinejšega francoskega double-zlata, ali pa z dobro posrebljenim nikljevim pokrovom, najfinejše gravirane in giljoširane, z dobro pozlačeno verižico, zlati facon, fino na minuto repasirane. Vse vkup samo **gld. 4.95**; taiste iz pravega 13lotnega srebra, po c. kr. uradu puncirane, težko pozlačene, samo **gld. 6.60**. Iste ure na valjček iz pravega 14 karatnega zlata, puncirane, prej **gld. 45**, zdaj za slepo ceno samih **gld. 17**.

250 ur na sidro iz najfinejšega francoskega double-zlata ali pa z dobro posrebljenim nikljevim pokrovom, fino gravirane in giljoširane, na 15 pristinih rubinih tekoče, s preciznim kolesiščem, kazalcem za sekunde in krasno verižico, fino repasirane, samo **gld. 7**. Iste ure na sidro iz pravega 13lotnega srebra, puncirane in pozlačene, samo **gl. 11.50**.

200 Washingtonskih remontoir-ur iz dobro posrebljenega niklja ali double-zlata, navijočih se brez ključka, z mehanicnim premikanjem kazalcev, fino na sekundo regulovane, s preciznim kolesiščem, najboljša ura na svetu, cena s krasno verižico samo **gld. 8.50**.

180 srebrnih remontoir-ur iz dobrega 13lotnega srebra, puncirane, navijočih se brez ključka, z mehanicnim premikanjem kazalcev, plošnatim steklom, emajliranim kazališčem in sekundnim kazalcem, na minuto regulovane, izvrstna ura. Prejšnja cena **gld. 25**, zdaj za slepo ceno **gld. 13.50**.

Za pravilni tek se jamči 5 let.

217 pravih zlatih prstanov s ponarejenimi briljanti, v vseh velikostih, pristno 6 kar. zlato, po c. kr. uradu puncirano, v finem baržunastem zaboječku, par samo po **gld. 3.75**.

184 parov briljantnih uhanov ali buncio v pristnem 6 kar. zlatem okviru, po c. kr. uradu punciranem, s krasnimi biseri, v finem baržunastem zaboječku, par samo **gld. 3.75**.

222 parov uhanov iz pravega 6 karatnega zlata, punciranega po c. kr. uradu, s pristinimi korali in z zaboječkom, par samo **gld. 1.50**.

164 medaljonov iz francoskega double-zlata, z umetnimi biseri, samo **gld. 2.50**.

150 butičare za naprsje ali ovratnike iz pravega 6 kar. zlata, punciranega po c. kr. uradu, s krasnimi ponarejenimi biseri, z zaboječkom vred samo po **gld. 1.80**.

250 gumbic za srajce iz pravega 6 kar. zlata, punciranega po c. kr. uradu, s čudovito lepo ponarejenimi biseri, po **gld. 1.80**.

Vsi kinči so tako krasno brušeni in imajo tako lep blesk, da se z njimi lahko prihrani vsak pristen kinč, ki stane toliko novcev.

Naročila po pošti ali telegrafu, ki se zvršujejo samo po poštnem povzetju ali s pridejano vsoto, naj se pošiljajo na (52—1)

Schweizer-Uhren und Goldwaaren-

Commissionshaus

WIEN, Leopoldstadt, Schiffamtsgasse 20.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.